

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wstęp do językoznawstwa		9.3.0516	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł	nauczycielska (język niemiecki z językiem angielskim), biznesowo-
		specjalnościowy	gospodarcza, translatoryczna
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Anna Socka; dr Marta Bieszk; prof. dr hab. Andrzej Kątny; dr Dominika Janus			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład		30 godzin - udział w wykładach	
Sposób realizacji zajęć		15 godzin - studiowanie literatury przedmiotu;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		30 godzin - przygotowanie do kolokwium.	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- polski w wymiarze 30.00%	
		- niemiecki w wymiarze 70.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)		Sposób zaliczenia	
- Wykład konwersatoryjny		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład problemowy		Formy zaliczenia	
- Wykład z prezentacją multimedialną		- test zaliczeniowy	
		- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na ocenę na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> • kolokwium w formie testu pisemnego (80% oceny) • trafne wypowiedzi w trakcie wykładu konwersatoryjnego (20% oceny) 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Kolokwium (test zaliczeniowy)	Wypowiedzi studentów w trakcie wykładu konwersatoryjnego
	Wiedza	
K_W01	x	
K_W03	x	x
K_W06	x	
K_W10	x	x
K_W14	x	
	Umiejętności	
K_U03	x	x
K_U10	x	x
K_U11	x	x
	Kompetencje społeczne	
K_K01	x	x
K_K02	x	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego na poziomie pozwalającym osiągnąć założone efekty uczenia się.

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest zapoznanie z podstawową wiedzą o języku, umożliwiającą refleksję nad strukturą języka i jego funkcjonowaniu w różnych zakresach komunikacji. W tym celu konieczne jest zapoznanie z subdyscyplinami językoznawczymi, umożliwiającymi różne spojrzenie na język i zróżnicowane podejście metodologiczne.

Treści programowe

1. Językoznawstwo jako nauka. Język jako zjawisko przyrodnicze, społeczne, kulturowe. Czy istnieją języki zwierząt?
2. Przegląd subdyscyplin językoznawczych i zakresów ich zainteresowań (fonologia, morfologia, składnia, semantyka, pragmatyka, tekstologia). Językoznawstwo stosowane (psycholingwistyka, neurolingwistyka, socjolingwistyka, komputerowe przetwarzanie języka).
3. Językoznawstwo a semiotyka. Pojęcie znaku i rodzaje znaków. Litera jako znak. De Saussure'a definicja znaku językowego. Język jako system znaków. Podejście synchroniczne i diachroniczne.
4. Semantyka: co to jest znaczenie? Znaczenie intensionalne i ekstensionalne, denotacja i konotacja, relacje semantyczne, pole semantyczne, teoria prototypów.
5. Pragmatyka, czyli język w działaniu. Teoria aktów mowy, wyrażenia performatywne, akty bezpośrednie i pośrednie. Nieporozumienie jako nieudany akt mowy. Implikatury konwersacyjne.
6. Fonetyka vs. fonologia. Co to jest fonem? Fonem vs. głoska vs. litera (alfabet łaciński vs. alfabet fonetyczny IPA). Opozycja fonologiczna, cechy dystynktywne, alofon.
7. Morfologia: Co to jest morfem? Morfem jako znak w sensie de Saussure'a, rodzaje morfemów, morfemy fleksyjne i słowotwórcze.
8. Składnia: Z czego składają się zdania? Składniki bezpośrednie. Rodzaje fraz. Główne podejścia do analizy zdania niemieckiego (Stellungsfeldermodell, teoria walencji, gramatyka generatywna).
10. Lingwistyka tekstu: Co to jest tekst? Spójność tekstu (anafora, katafora, konektory, deiksa). Taksonomia tekstów.
11. Socjolingwistyka, czyli język a społeczeństwo. Warianty języka zależne od płci, grupy społecznej, geografii (socjolingwistyka a dialektologia).
12. Skąd językoznawca bierze teksty, które bada? Językoznawstwo korpusowe, przykładowe korpusy, ilościowe i jakościowe metody analizy danych korpusowych.
13. Warsztat językoznawcy: słowniki, leksykony, zasoby cyfrowe. Język przedmiotowy a metajęzyk. Niemiecki układ klawiatury.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Busch, Albert / Stenschke, Oliver, 2007. Germanistische Linguistik. Tübingen: Gunter Narr.
- Gross, Harro 1998: Einführung in die germanistische Linguistik. München: iudicium.
- Grzegorzczkova, Renata 2021: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Linke Angelika/Nussbaumer Markus/Portmann Paul, 2004: Studienbuch Linguistik. Tübingen: Niemeyer.
- Ulrich, Winfried 1992: Linguistik für den Deutschunterricht. Aachen-Hahn: Hahner Verlagsgesellschaft.
- Vater, Heinz, 2002: Einführung in die Sprachwissenschaft. München: Fink.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Lyons John, 1976: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: PWN.
- Vater, Heinz 2015. Wprowadzenie do lingwistyki. Wrocław: Atut.

B. Literatura uzupełniająca

- de Saussure, Ferdinand 2002: Kurs językoznawstwa ogólnego. Warszawa: PWN.
- Olszewska Danuta 2018: Syntaktische Varianz in der deutschen Wissenschaftssprache. In: Andrzej Kątny (Hg.): Studia Germanica Gedanensia: Valenz und Dependenz. Theorie und Praxis. Festschrift für Professor Ulrich Engel zum 90. Geburtstag. Bd. 39, Gdańsk 2018, S. 245-264.
- Scherer, Carmen 2006: Korpuslinguistik. Heidelberg: Winter.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01, K_W03, K_W06, K_W10, K_W14
K_U03, K_U10, K_U11
K_K01, K_K02

Wiedza

K_W01, K_W03, K_W06, K_W10, K_W14

Student:

- zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną językoznawstwa germańskiego oraz rozumie jego pozycję wśród nauk humanistycznych (K_W01);
- zna i rozumie terminologię językoznawczą w języku niemieckim (K_W03);
- ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą wybrane teorie i metodologie dyscyplin językoznawczych (semantyka, pragmatyka, fonologia, morfologia, składnia, dyscypliny stosowane) (K_W06);
- zna i rozumie główne kierunki językoznawstwa (K_W10);
- zdaje sobie sprawę ze złożoności formalnej języka oraz różnorodności sposobów jego funkcjonowania języka w różnych zakresach komunikacji oraz ze zmienności historycznej języków (K_W14).

Umiejętności

K_U03, K_U10, K_U11

Student:

- zna i potrafi korzystać z metod i narzędzi badawczych wybranych dyscyplin językoznawczych (K_U03);
- wykorzystuje poznane podejścia i metody językoznawcze do formułowania rozwiązań rozpatrywanych problemów i ich uzasadniania (K_U10);
- potrafi używać języka specjalistycznego językoznawstwa (K_U11).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K02

Student:

- ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności, podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści (K_K01);
- potrafi ocenić, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta z określonej dziedziny językoznawczej, nawiązać kontakty i zwrócić się o pomoc (K_K02).

Kontakt

anna.socka@ug.edu.pl